

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Politica de pace a Rusiei.

Sibiu, 16 Aprilie n.

In cercurile politice europene a făcut mare senzație și a provocat mare satisfacție un comunicat oficial al guvernului rusesc, din care se poate constata în mod neîndoios, că în războiul din Balcani, care acum e pe sfârșite, și Rusia a avut, ca celelalte puteri mari europene, o atitudine, care avea de scop localizarea războiului, deci evitarea conflictului european.

In deosebi are însă de scop comunicatul acesta oficial al guvernului rusesc admonierea celor din Muntenegru, că înzadar mai încearcă se cucerească orașul albanez Scutari, pentru că nu are se fie al lor, chiar dacă prin capitulare ar cădea în proprietatea lor. Puterile mari europene au căzut de acord, că Scutari are se face parte din Albania independentă, și această hotărâre a puterilor mari europene nu se mai poate schimba.

E rândul acum la regele Nichita al Muntenegrului și la sfetnicii sei se tragă cuvenitele consecvențe din acest comunicat destul de lămurit și se încete a mai dori se aibă aceea, ce nu poate se fie a lor. Comunicatul rusesc, comentat foarte favorabil de întreaga presă europeană, e de cuprinsul următor:

„Scopul principal al guvernului rusesc a fost acela, ca pe urma succesorilor militare ale aliaților balcanici, se asigure, întru cât se poate, pe seama învingătorilor, succesele învingerilor lor. Pertractări încercate și obositoare au realizat acest scop, pentru că aliații au putut să ajungă la succese numai astfel, că a fost abandonată intervenția puterilor. Pentru a putea fi înțeleasă adevărata valoare a serviciului făcut din partea Rusiei statelor balcanice, și importanța acestui serviciu, sunt a

se ținea în vedere raporturile grele ale situației internaționale, precum și coliziunea intereselor contrare. Localizarea războiului a fost posibilă numai sub două condițiuni: 1. Dacă puterile mari renunță la favoruri teritoriale și de altă natură, și 2. dacă din partea lor nu se întreprinde nici o acțiune individuală.

Aceste condițiuni negative cuprindeau în ele a treia condiție pozitivă: revisuirea situației create pe urma războiului și aducerea ei în consonanță cu interesele puterilor mari, dela cari acestea nu puteau să renunțe. Împlinirea acestor condițiuni putea se depinde numai dela concertul european, care aduce hotărâri în numele Europei întregi. Și tot așa au putut fi împedecate acțiunile individuale ale puterilor numai prin recunoașterea solidară a puterii obligatoare a hotărârilor Europei.

Intre astfel de împrejurări a fost convocată la Londra reuniunea ambasadorilor, care tocmai acum a și terminat greaua misiune, — stabilirea granițelor pe seama Albaniei. Misiunea aceasta stătea în contrast cu interesele Sârbiei și ale Muntenegrului, și cu întreaga lor tendință de naturală estindere. De altă parte interesele albane erau apărate de Austro-Ungaria și Italia, cari considerau de un interes atât de vital conservarea statului quo la malul Adriei, încât cu privire la acest fapt nu era nici o îndoială. Conservarea statului quo însemna totodată existența provinciei albane însăși, de unde s'a născut apoi năzuința, ca hotarele Albaniei, cu poporațiune omogenă de origine albană, să fie cât se poate de largite. După lungi și neîntrerupte pertractări s'a legat un compromis, pe baza concesiunilor reciproce. După ce Rusia a rezervat pe seama Slavilor orașele Prizrend, Ipec, Diacova și Dibra, a aflat de necesar, ca să conceedă incorporarea orașului Scutari la Albania.

Concesiunea aceasta s'a făcut în interesul conservării păcii, întrucât pericolul războiului din motivul amintit era o absurditate evidentă, căci orașul Scutari e curat albanez, și e chiar reședința unui episcop catolic. Lucrul acesta îl confirmă pe deplin rapoartele viceconsulului rusesc din Scutari, care cu înșirarea de fapte arată esența activității militare a Muntenegrenilor, pe lângă care statul muntenegrean nu ar fi în stare să asimileze mai multe mii de catolici și musulmani, cari trăiesc între hotarele Muntenegrului, stabilite înainte cu 35 ani. Prin urmare, prin anectarea unei părți din sangeacul Scutari, Muntenegru ar slăbi în mod însemnat, fiindcă ar fi alăturați la țară o sută de mii de oameni, cu cari țara nu are comunitate, nici de lege, nici de origine, nici de limbă. Alăturarea a o sută de mii de astfel de oameni, la numărul mic al Muntenegrenilor, ar provoca primejdia de a deveni Muntenegru al Albaniei muntenegreană. După părerea reprezentanților noștri diplomați, încorporarea unui număr mai însemnat de catolici la Muntenegru ar da prilej acestora să intre în legături și mai strânse cu străinătatea, deschizând drum larg pe seama influențelor esterne.

Regele Nichita a lucrat în contra datorinței primite asupra sa de a avisa, în cas de război, imperiul rusesc și de a-i cere consentimentul. Cu toate acestea Țarul l'a împărțășit de ajutoare marinimoase, dând sprijin poporațiunii muntenegrene.

Când a fost rezolvată chestia orașului Scutari, regele Nichita a fost încunoștințat despre aceasta în mod prietenesc, punându-se în vedere greaua răspundere care l'a apăsa în cas dacă continuă cu împotrivirea. A primit apoi sfatul, se desmintă imputarea ce i se face, că urmărește scopuri personale, cu cari reclamă dela muntenegreni vărsări

superflue de sânge. Pașii aceștia, făcuți la Regele Nichita, au ramas fără rezultat. Era evident, că el se rezima în socotelile sale pe intervenția Rusiei și a puterilor mari, pe războiul european. Guvernul rusesc din acest motiv nu a putut să se opună luării de dispozițiuni, cari s'au aflat de necesare atunci, când regele Nichita s'a împotrivit să se supună hotărârilor puterilor mari.

Guvernul rusesc nu perde speranța, că Muntenegru se va opri în drumul volnicilor sale încăpăținate și și va afla satisfăcută conștiința în supunerea sa în fața voinței Europei, sprijinită de dezvoltarea impunătoare a puterii navale. In casul acesta va afla mijloacele, de a ușura situația poporului muntenegrean, creată pe urma jertfelor enorme avute cu asediarea orașului Scutari. Guvernul rusesc nu poate se scape din vedere răspunderea cea mare ce o are față de poporul rusesc, care răspundere îi face de datorință să nu fie vărsat nici un strop de sânge rusesc, dacă interesele patriei nu cer lucrul acesta.

Rusia, această putere mare ortodoxă slavă, nu va fi sgârșită niciodată întru întinderea de ajutor pe seama fraților ei, aducând jertfe pentru ei, dar aceștia au iarăși datorința, asupra căreia presa noastră (rusască) nu le prea atrage atențiunea: de a ținea înainte de toate în cinst sfaturile de cari Rusia nu face abus, și de a ținea imprimat în conștiința lor faptul, că de și noi suntem mândri de succesele lor, ei nu puteau ajunge la ele fără Rusia, care le-a dat viața, și de care au trebuință și în viitor, mai ales pentru o reciprocă înțelegere, fără de care popoarele acestea nu pot avea, nici putere, nici domnie.

Raporturile de această natură ale Rusiei cu popoarele slave esclud orice îndușmănire cu celelalte state și națiuni. Diversitatea raselor

FOIȘOARĂ.

Dela societatea „Petru Maior”.

Un semestru de muncă.

(Fine).

Tot în cadrul lucrărilor literare istorice trebuie să înșirăm și conferența dlui Vasile Stoica despre „Ioan Creangă”, cetită într-o ședință ordinară mixtă.

Ioan Creangă, copil de țaran din Humulești, la stăruința mamei sale fu trimis la studii la oraș. A studiat teologia. Dar popă nu s'a făcut, fiind un spirit liberal, care nu se împacă cu multe forme de ale bisericii. Din acest motiv nu a fost suferit nici ca institutor. Nici viața casnică nu i-a tihnit. Cunosându-se cu Eminescu, se încheie o pratinie strânsă între aceste suflete sincere, streine de societatea în care erau constrânși să se învârtăască. Eminescu îl introduce în societatea „Junimea”. Aici însă se simte stânjenit față de aristocrații membri educați în apus. Intreagă opera lui ne desvăluie spiritul uriaș românesc al poporului. E ironist, dar fin și totdeauna ironia i se transformă în veselie. Un umor sănătos al țaranului nostru. A păstrat și spiritul patriarhal naiv al țaranului. Fără mare invenție poveștile și celelalte scrieri ale sale rămân totuși opere artistice, pentru că în ele palpită viață imbelșugată și reală. A fost un noroc, că el n'a cunoscut literatura univer-

sală, dezvoltându-se în mod de tot firesc. De aceea opera lui e atât de românească. A fost un pătrunzător adânc al sufletului. Amintirile sale pline de vervă în deosebi ne arată cât de adânc pătrunde în tainele sufletului. Sinceritatea, umorul, naționalismul său și felul său de a fi cu inima deschisă nepăsătoare față de toată lumea, au cimentat prietenia lui cu Eminescu. Stilul de asemeni e colorat, abundanț, vioi și curat românesc. Iar scrierile lui au darul de a ferma atât sufletele simple țărănești, cât și pe orășanul rafinat. El e o vie oglindă a sufletului românesc și are darul de a fi atât de distractiv, încât cetirea scrierilor lui nu este numai folositoare, ci și plăcută.

Cum vedem, aceste conferențe n'au un interes pur literar, ci sunt mai mult discursuri de propagandă. Tot în cadrul acestora încep și conferențele dlui Victor Vlad, despre sport. In ele dl Vlad ne-a făcut o iocoană a mișcării sportive în diferitele state înaintate în cultură, cari jertfesc sume fabuloase pentru sprijinirea ei. Ne expune motivele cari stau la baza pornirii acestei mișcări. In prima linie e orgoliul național, de a-și arăta fiecare neam superioritatea pe toate terenele. E goana după glorie. Al doilea motiv mai puternic e instinctul de conservare, care a întrezărit efectele minunate ale sportului întru educarea voinții, disciplinarea și înviorarea nervilor, întărirea coeziunii și întru cultivarea simțului național. Faptele sportsmanilor finlandezi, boemi, croați, poloni, a acestor popoare subjugate, ca și ale celor englezi, germani, scandinavii față

de ale demoralizațiilor Ruși, sunt o dovadă strălucită a folosului sportului. Necesitatea înființării sportului românesc ni-o impun mai ales aptitudinile noastre, cari pe atâți tineri români îi silesc impulsiv, să se înscrie membri ai cluburilor ungurești, unde nu numai că sunt cel mai bun element aducând glorie pentru strein, dar sunt amenințați chiar a se desnaționaliza. Și făcând sport vom avea în totdeauna în clipele de repaus o ocupațiune aleasă priincioasă sufletului.

Prin această propagandă dl Vlad pune la îndemana societății noi mijloace de activitate, conform spiritului timpului pe lângă vechile tendințe de a ne cultiva numai spiritul, ni se impune astfel o dezvoltare armonioasă a tuturor facultăților omului.

Pe lângă aceste lucrări de propagandă au mai fost 2 de interes pur științific.

Dl Teodor Neș ni-a ținut o prelegere liberă asupra legilor, pe cari se bazează ascenziunea smelului și aplicarea acestora la construirea aeroplanului.

Dl George Lazar, ni-a cetit o conferență despre: „Ipnatism și Sugestiune”.

Scopul acestor lucrări a fost de a ne pune în curent cu diferitele chestii științifice actuale și interesante.

O prelegere liberă ni-a mai ținut dl Vasile Caba despre cursurile de vară dela Vălenii de Munte. Ni-a povestit deschiderea sărbătorească, animația, interesul profesorilor și al ascultătorilor și însemnătatea acestor cursuri, cari sunt o adevărată școală

a neamului. Această prelegere e introducea la o serie de conferențe, în cari dl Caba ne va reasuma prelegerile mai însemnate ținute la Vălenii de Munte.

In anul acesta am introdus și obiceiul de a ținea prelegeri libere pentru popularizarea literaturii mai nouă românești. Până acum dl Vasile Stoica a ținut trei astfel de comentarii: despre „Strigoii” lui Eminescu, „Puiul” lui Brătescu Voinești și despre „Carmen Saeculare”, al poezilor D. Anghel și St. O. Iosif. Aceste explicații au fost însoțite și de recitari din operele respective.

Pe terenul literaturii frumoase s'a produs puțin. Singur dl Vasile Stoica ni-a citit o traducere din A. Apy.

Declamatori de asemeni am avut puțini, numai pe dl George Comșa, care ni-a declamat o poezie de Vasile Alexandri și una de Grigore Alexandrescu.

Ne-am îndreptat însă privirile spre lucruri mai practice și mai folositoare.

Astfel pe lângă năzuința de a înfriga o mișcare sportivă, am reînființat corul și am înființat orchestra societății, a căror necesitate o simțeam pentru educarea noastră.

Înființând orchestra am dus la îndeplinire și ultima dorință a întemeietorilor societății.

Dintre hotărârile mai importante cari sunt de interes general, amintim următoarele:

a) compunerea unei statistice a studenților români din Budapesta, care să ne

nu trebuie să ducă în mod neincunjurat la contraste între rase, și cu greu poate fi recunoscut, că chestia păcii câștigă prin aceea, dacă o rasă se pune în fața altei rase”.

Aceste declarațiuni clare și categorice ale guvernului rusesc au avut de urmare, că trupele sârbești, cari merseseră la Scutari, ca să dea ajutor Muntenegrenilor, au fost revocate, și astfel Muntenegrenii au rămas iarăși singuri în jurul orașului Scutari, până se vor convinge, că singuri nu pot să facă nimica, și se vor pleca în fața voinței Europei. Și atunci războiul e terminat și pacea e legată!

Contribuire

la fondul de zidire al noului seminar arhidiecezan.

Dela un distins membru al consistorului nostru arhidiecezan primim informațiile următoare:

În ședința plenară a consistorului arhidiecezan, care a avut loc Luni în 1/14 a lunii curente, s'a raportat, că în urma exundărilor și grindinei ce au bătut în anul trecut unele părți ale arhidiecezei, *collected* pusă la cale prin Circularul consistorului Nr. 5559 din 7/20 Maiu 1912 s'a amănât pe anul curent și astfel rezultatul colectei până acuma în general nu corespunde așteptărilor; dar în special s'a luat act cu plăcere, că membrii direcțiunii și funcționarii institutului de credit și de economii „Albina” au contribuit cu 50.000 coroane; în total deci cu cele 50.000 cor. votate de adunarea generală, „Albina” contribuie, ca marele mecenat *Stroescu*, cu 100.000 coroane la marelui scop.

Dacă băncile românești și peste tot intelectualii noștri vor fi pătrunși de datorința lor, precum cu plăcere constatăm, că este „Albina” și funcționarii ei, credem, că în timp relativ scurt se va edifica noul seminar.

Să nu ne răzimăm tot în popor la realizarea scopurilor noastre bisericesti și naționale din *centre*. Are poporul sarcinile sale locale cu susținerea școlii confesionale și a bisericesti sale.

Intelectualii, cari au și priceperea și mijloacele materiale, să aibă zelul și conștiința de *datorie*, cum o are poporul, și atunci prosperarea noastră este asigurată. (P)

dea lămuriri suficiente atât despre situația materială, cât și despre drumul urmat în anii lor de studiu;

b) Introducerea eșarpei albastru-auriu-albastru, ca semn al societății noastre;

c) Introducerea și cultivarea sportului, precum și propagarea lui în pături cât mai largi.

Ținem să accentuăm mai ales partea referitoare la introducerea sportului, pentru că suntem convingși, că urmând și propagând cu stăruință direcția aceasta, vom ajunge în curând la o adevărată renaștere a energiilor, cari astăzi dormitează încă atât în tinerețea noastră de dincoace, cât și de dincolo de Carpați.

Am ținut să spunem lucrurile acestea și nădăjdum, că societățile studentesti surori vor face și ele asemenea — ca astfel supunând unei critici publice faptele noastre, să primim nu numai îndemnuri, ci și îndrumări mai sănătoase de cum le-am avut până acuma.

Vom primi cu dragoste observațiile juste, ce ni se vor face și învățămintele ce le vom culege din alte rapoarte similare.

Noi așa am văzut și așa am lucrat. Ne-am năzuit însă în totdeauna spre mai bine.

Budapesta, la 10 Martie n. 1913.

Vasile Stoica
președinte.

Andrei Crăciun
notar.

Mișcări culturale.

Câteva scrisori prietenești.

V.

Dragă prietene! Cunoscându-ți interesul, față de orice mișcare culturală românească, nu pot în șirul acestor scrisori, să nu te mai împărtășesc de unele lucruri, create și intrupate în peatră măiastră, în o falnică și frumoasă zidire, cu scopul înalt: De a strânge și închege toate societățile unei localități, de-a apropia și întări legăturile prietenești și frățești dintre ele, de-a le da membrilor putința de-a se desvolta sufletește, și — cari înregistrări în viața unei comune se cade să fie însemnate cu litere mari, din partea cronicarilor.

Îți scriu, prietene, mainainte de a-ți schița prelegerea zilei, despre un „matineu”, aranjat cu prilejul sfințirii „Căminului cultural” clădit de „Casa de păstrare” și pus la dispoziția tuturor reuniunilor din Săliște, ca loc de adăpostire și întrunire. Prin felul și programul său modest, această serbare s'a impus, a infiltrat mai multă sfințenie în sufletele celor de față, decât dacă ar fi fost împreună cu cine știe ce fel de ceremonii.

S'a ținut în liber, pe terasa casei, între oarele 11-12 și 1/2 în prezența tuturor reuniunilor și a unui număr public, precum și a reprezentanților tuturor autorităților locale, în frunte cu dnul primpretor P. Drăgits.

Ca primul punct, se săvârșește din partea preoților locali „Sfințirea apei”. Răspunsurile la ecteniele obiceiuite le-a dat corul „Reuniunii de cântări”. Acest cor, la finea slujbei și rugăciunii prescrie, cântă cu multă evlavie, fineț și armonie, câteva versuri din psalmul 41: „In ce chip dorește cerbul spre izvoarele apelor, așa sufletu-mi dorește, pe cel viu, pe Dumnezeu”...

După cântare, Preaon. Domn protopop Dr. Ioan Lupas rostește un avânt și potrivit cuvânt, prin care arată rostul clădirii amintite în viața Săliștenilor. Pornind din cuvintele Scripturii „Doamne, bine este nouă a fi împreună”, (Matei XVII 4), arată, că prin aceste cuvinte exclamate de Apostolul Petru, cu prilejul schimbării la față a Mântuitorului, când în razele de strălucire dumnezească se înfășoază Moise și Ilie, s'a pecetluit legătura dintre legea veche și cea nouă. Spune: că prin cuvintele scripturii s'a pus temelie casei acesteia și tot prin puterea acestor rugăciuni se dă ea și destinațiunii, — că numai Duhul ei e în stare să impace, mângâie și aline toate greutățile vieții, — că numai în și prin învățătura creștină poate trăi o societate.

„Cu prilejul punerii petrii fundamentale am spus și-o spune în totdeauna, — zice vorbitorul, — că poporul nostru nu-și poate permite o separare, în temeiul căreia fiecare tagmă să se ferească de alta și să se conducă de capul ei în cărările și scopurile ce urmărește. Ci din potrivă, se cade întotdeauna, ca delăturându-se orice zid de despărțire și deschilnire, să fie o legătură firească între ele, căci numai astfel vom putea merge înainte, se va îmbogăți și întări viața noastră religioasă, culturală și națională. Că întotdeauna trebuie să ținem seamă de trecut — prezent și viitor, cari reciproc trebuie să se pecetuiască și întregească, căci în tot ce avem până acum trăește și plutește duhul trecutului”...

De tot frumos caracterizează aceste timpuri, spunând, că ele s'au reprezentat prin diferite tagme. Că la noi, prezentul îl reprezintă poporul, prin taria plină de viață și vigoare, prin care tagma poporului nostru, prin cele mai mari jertfe ne-a susținut tot ce avem mai scump. Prezentul îl reprezintă tagma neguțătorilor și-a meseriașilor, cari prin iscodirea a câtor și mai câtor mijloace de lucru au ușurat și desăvârșit diferitul soi al indeletnicirilor de meserie și negoț. Viitorul va fi reprezentat de clasa intelectualilor, care la noi va fi îndatorată, ziua și noaptea să deștepte și cultive viața culturală și materială a poporului nostru. Spune mai departe, că la noi aceste clase să nu se despartă niciodată, ci să se întemeze pe temelile străbune, căci numai astfel vom putea ține pas cu popoarele culte, ne vom întări, ca biserică și ca neam. Adaugă că la noi, organizația nu e deplină. E adevărat, zice vorbitorul, că în comuna aceasta, intelectualii s'au organizat prin „Casina-Română”, meseriași prin „Reuniune”, economii prin „Casina lor, etc. etc.”; pe aiurea însă lipsăse cu desăvârșire. Arată, că în intruparea în peatră a acestei case este totodată intrupat un gând frumos, — care să unească toate tagmele noastre, să le dea putința a se întruni și înfrăți mai cu înlesnire unei cu alții. Că această casă să fie pentru noi, pentru toți, un simbol, care întotdeauna să ne reamintească și improspăteze, că dupăcum sub un coperiș se sălăluiesc atâtea tagme, așa și legătura sufletească în toată bună-vremea să fie numai una, să formeze o punte de trecere și de

apropiere pentru unul de altul, și să nu lase să se deschidă niciodată prăpastia deschilnirii și a despărțirii. Cei cari vor avea în suflete diferite inoelii și neîncredere, aici să le alunge, ca astfel să se întărească și închege într-o putere mai mare și viață mai fericită, iar cei ce ar fi cu gândul porniți spre vre-o truție, să li-se tocească toată trufia la pragurile acestui „Cămin cultural”.

De încheere reamintește, că în literile fundamentale, s'a spus scopul. Că acela însă, atunci se va putea realiza, când această zidire măreață nu va fi casă de desfătare truțescă, ci de intrămare a minții și de întărire a sufletului. Că isvorul nostru nesecat, este credința, dragostea creștinească, care, dupăcum ne învață apostolul Pavel „îndelung răbdă, nu pizmuește, nu se trufește, nu caută ale sale, nu se mânia, nu gândește răul”..., că din acestea se înalță idealul nostru religios național, care nu-i permis să se întunece nici odată, ci trebuie să lumineze totdeauna cărările vieții noastre.

Urmează cuvântul președintelui „Casei de păstrare”, Dr. Nicolae Calefariu. Face un istoric al casei naționale, reînprospătând hotărârea adusă încă în anul 1909, cu prilejul jubileului de 25 de ani, de-a se zidi o casă cu menirea, ca să concentreze toate societățile din localitate, ca astfel să se întărească legătura dintre ele. Astăzi, zice bătrânul președinte, când hotărârea o vedem intrupată în această frumoasă și falnică clădire, nu putem decât să ne bucurăm cu toții și să ne nizuim a duce în îndeplinire marelui program, căci numai prin o astfel de purcedere vom putea ajunge la concentrarea puterilor, la solidaritate și bună înțelegere, — puteri, cari singure pot promova toate lucrurile bune. De pildă și aduce „jocurile olimpice” ale vechilor Greci, despre cari spune, că aceștia adunându-se tot din 4 — în 4 ani, făceau jocurile mai mult spre exercitarea și întărirea puterilor truțesti; dar aici, strângându-se frunții și conducătorii poporului din toate părțile se sfătuiesc și iau și hotărârile cele mai salutare spre conducerea poporului și promovarea lucrurilor publice. Așa deci și noi, întruniți în această casă, pe lângă cultivarea sufletelor, fiind împreună toate societățile din localitate, în chestiile de lipsă mai cu ușurință ne vom putea înfrăți în gânduri și simțiri, și mai ușor ne putem înțelege, cum mai bine să punem la cale lucrurile noastre private, sociale și publice.

Amintește partea igienică cu care e întocmită, fiind zidită după toate recerînțele moderne, — totodată și jertfele materiale ce s'au adus din partea „Casei de păstrare”. De încheiere mulțămind tuturor stăruitorilor indeosebi dlui Nicolae Hențiu, not. penz., pentru ostănelile nepregătate ce le-a depus zi de zi, de la început până'n sfârșit, întru îngrijirea și supravegherea clădirii, apoi predă destinațiunii publice marelui locaș, dorind o îndeplinire a tuturor țințelor ce urmărește.

În numele reuniunilor mai vorbește dl Dr. Nicolae Comsa. Mulțamește preoților pentru darul dumnezeesc cerut prin rugăciunile aduse atât cu punerea pietrii fundamentale, cât și cu sfințirea ce s'a săvârșit în aceste clipe pline de sfințenie și de sărbătoare. În deosebi mulțamește dlui protopop Dr. Ioan Lupas, care pe lângă rugăciunile aduse a aflat de bine cu ambele prilejuri prin cuvinte atât de înălțătoare și de potrivite să ridice nimbul sărbătorilor. Duhul darurilor cerești, cari s'au cerut prin rugăciunile aduse, dorește ca să donească în atmosfera acestei clădiri, căci singur el este care dă putere și susține totul! Deasemeni mulțamește președintelui, Dr. Nicolae Calefariu, pentru conducerea înțeleaptă a tuturor chestiilor reclamate de-o astfel de zidire.

Ideea asociațiunii, — continuă mai departe vorbitorul, — există deodată cu omenimea și după vremi și popoare în diferite chipuri. Ca cea mai mare amintește societatea bisericii și a statului, care se subîmparte în comitat, pretură și comună. Spune, că oamenii deasemeni după ocupațiuni s'au strâns în diferite societăți, fiind siguri, că numai astfel se vor putea sprijini reciproc, și vor putea să dea avânt indeletnicirilor lor.

Arată, că poporul nostru din pricina multelor furtuni ce s'au deslănțuit în decursul vremilor asupra lui, a câtor și mai câtor dușmani, cari căutau să-l subjuge și nimicească, nu s'a putut forma în societăți, ca alte popoare mai favorizate de soarte și întâmplări, — deci nici prospera și înainta ca ele nu a putut. Că abia de la anul 1848 încôace a început a răsufla mai cu înlesnire; cu toate acestea a fost întotdeauna atât de conștiu și de tare sufletește, în cât și-a păstrat cu cea mai mare îndărgire datinile și obiceiurile strămoșesti. În prezent și'n viitor numai astfel ne vom putea susține, dacă nu vom căuta noi înșine prin a „pizmei răutate” să ne săpăm temelile păcii și-ale buneii înțelegeri, ci numai dacă duhul acestora îl vom sprijini în toate lucrurile bune și

de înaintare. Dorește, ca clădirea care s'a ridicat și sfințit astăzi să susțină și sălășluiească buna armonie în sânul societăților săliștene, fiind sigur, că atunci nu numai vom putea susține ce avem, ci vom înmulți și desăvârși lucrările noastre.

O'un cântec de chemare, de înălțare sufletească s'a încheie programul sfințirii, stropindu-se de încheere numărul public cu apă sfințită.

Din parte-mi, dorind dragă prietene, multe astfel de căminuri culturale, rămân, de bine voitor:

Săliște, în 27 Martie 1913.

Ioan Popa
secretar.

Un dispărut.

Iosif Panja, învățător gr.-or. din Runc, (tr. Lupșei) nu mai este. După grele suferințe s'a mutat la cele veșnice Marți în 19 Martie v. c. în etate de 29 ani. Prin dispariția sa regretată de toți se ivește fatala lipsă de bărbați destoinici pentru școala primară românească. Sunt așa de rari indivizii desinteresate, cari între grele împrejurări săvârșesc munca depusă la trezirea noastră. Unul dintre aceștia era și fericitul I. Panja. Dispariția și-a început cărarea vieții de educator în preajma reformelor școlare din 1907. Și printre dibuitorii metodiști ai școlii primare era învățătorul raționat de o pătrundere severă a principiilor pedagogice. A dat examene model și cu un bogat efectiv de experiențe pentru cei ce se interesează de arta educației. Copiii disciplinați și cu privirea fixată de atenție te întâmpinau totdeauna, când intrai în clasă. În conferențele învățătoresci colora discuțiile cu observații originale din experiența sa. În arta muzicală era cel mai dibaci. Coruri populare, declamații și teatre de aduți, — cine n'a gustat dintre trecătorii prin Munții apuseni? Vioiciunea și spiritul tineresc al cântăreților frazezi, pe la sfințiri de biserică pe Valea-Arieșului, cine n'a gustat-o cu toată gingășia sufletească?

Toate aceste prestații vărsate cu largă bunățate de inimă au stârnit aprecierea generală a publicului din jurul său. Fire veselă și însuflețită, — așa se prezenta pretutindenea. Între rarile calități de azi reprezenta un caracter deschis, sincer și energic. Pierderea sa a înduioșat o lume, care l-a cunoscut. Ca ultim adio și tribut veșnic, l-a petrecut la eternitate preoțimea, învățătorimea actuală în număr demn, în frunte cu dl protopresbiter V. Gan, rudeni, părinți și prieteni, manifestându-și o sinceră durere prin lacrimi unanime. Osâmintele pământești s'au așezat la odihnă în cimiterul bis. gr.-or. din Sălcia de sus, unde își mângâia clipele de suferință.

Pe neuitatul dascăl și prietin al tuturor îl deplânge neconsolata sa soție Ana n. Vasinea și frageda copilă Octavia, generația de școlari, iubii săi colegi și prietini ai culturii românești, pe care a servit-o cu fiurul sfânt de apostol.

Fie-i țărâna ușoară și memoria neuitată. Colegul.

Din protopresbiterato.

Convocare.

Pe Joi, după sfințele Paști, în 18 Aprilie v. a. c., convoc. atât pe preoți, cât și pe capelanii din protopopiatul Făgăraș, la conferința preoțescă, ce se va ține în edificiul cel nou de școală în Sâmbăta super. apuseană cu următoarea

Programă:

1. La 8 ore a. m. serviciul divin, în biserică renovată, săvârșit de protopopul Nicolae Borzea, cu preoți: Vincențiu Grama, Nicolae Clonța, Nicolae Aron, Spiridon Mardan, V. Mușat și Iosif Cățaveiu. Predica o va rosti Mateiu Nicoară, despre stricăciunile beției și păcatele ei.

2. Tema „activitatea socială, culturală a preotului”, de Alexandru Popa, paroh, Lisa.

3. Preotul în contact cu streinii, de Vasile Debu, și statutele despre organizația tinerimii adulte.

4. O pagină din trecutul Sâmbetelor, după condicta parohiilor, de parohul Vincențiu Pop.

Seara: tablouri cu schiopicul, viața pământescă a Mântuitorului, cu explicare, de Valer Literat, pentru popor.

Vineri dimineața la 5 ore procesiune la mânăstirea Brancoveanu, la poalele Carpaților.

Preoțimea română ortodoxă din jur și de peste Olt să facă cunoscut poporului în biserică, — spre a putea participa în Vinerea Isvorului, 19 Aprilie v. a. c., la mânăstire, la 8 ore dimineața la sfințirea apei, la parastas pentru ctitorii mânăstirii Brancoveanu și la sf. maslu pentru poporul adunat.

Făgăraș, la 26 Martie 1913.

Nicolae Borzea
protopop.

Convocare.

Prin aceasta convocare pe toți preoții din tractul Devei la I-a conferință preoțească, ce se va ține în Deva, Sâmbătă în 16/19 Aprilie a. c. în școala română, pe lângă următorarea.

Programă:

1. La 8 ore a. m. serviciu divin, săvârșit de parohii Alexandru Stoica jun. și Serafim Berar, capelan.
 2. Predica o va rosti par. L. Curea.
 3. Deschiderea conferinței și constatarea celor prezente.
 4. Comunicarea rezoluțiunii cons. Nr. 107 Bis. a. c. referitoare la conferința preoțească trecută.
 5. Insemnătatea mărturisirii, calitățile duhovnicului și indigitări metodice, disertație de protopresb. tractual.
 6. Inactivarea bibliotecii preoțești-tractuale.
 7. Propuneri.
 8. *Mărturisirea preoților* la duhovnicul tractual.
- Deva, la 26 Martie 1913.
- Dr. Ioan Dobre
protopresb.
- N. B. Cei restanțieri să aducă negreșit taxa de 4 cor. pentru bibliotecă.

NOUȚĂȚI.

Atentat asupra regelui Alfonso. Asupra regelui Alfonso din Spania a descărcat un anarhist revolverul de două ori, când regele venea călare de la revista militară, ținută cu recruții. Regele a rămas neatins. Al treilea glonț de revolver a fost destinat poliștilor, care a pus mâna pe anarhist. Poliștilor a fost ușor rănit, iar anarhistul arestat, împreună cu doi complici.

Iarnă pretutindenea. Din toate părțile Europei vin știri despre zăpezi mari, vânturi și frig mare. Și la noi, în Sibiu, a căzut zăpadă luni și marți, iar temperatura a scăzut la 2 grade.

Muzeele și publicul. Un cetitor al ziarului local S. D. T. îi scrie următoarele: „Tot mai a ieșit de sub tipar anuarul al 59-lea, publicat de muzeul național din Nürnberg. Nu fără surprindere se poate constata munificența, cu care germanii din toate țările sprijinesc și susțin acest însemnat institut de cultură. Capete încoronate, între care aflăm și pe monarhul nostru și pe împăratul german, aristocrați distinși, mari industriași, societăți și particulari se întrec în contribuiri de bani și de obiecte prețioase pentru muzeu. Contribuiri anuale dela 1000 până la 10.000 mărci se fac atât de reuniuni comerciale și de bănci, cât și de persoane singurătate”. — Modestele colecțiuni dela muzeul Asociației noastre s'ar putea spori repede chiar și cu contribuiri mai puțin însemnate ca cele înșirate mai sus.

Excursiune școlară. Mai mulți elevi dela gimnaziul nostru din Brașov, pleacă mâine Joi, sub conducerea d-lui profesor Dr. Iosif Blaga, în excursiune interesantă întreprinsă în străinătate. Se vor vizita orașele: București, Constanța, Constantinopol, Atena, apoi orașele Italiei. Călătoria va dura trei săptămâni.

Demonstrațiuni în noua episcopie. Vicarul episcopesc al eparhiei Hajdudorog, Mihail *Jakovits*, a făcut săptămâna trecută o călătorie în comunele din părțile Sătmarului. Credincioșii gr.-cat. l-au primit în mai multe locuri cu mari demonstrațiuni. Intervenind autoritățile, au arestat 12 demonstrați, între cari și un preot, George Murășanu, și i-au transportat în închisoarea parchetului din Sătmar.

Renovarea Bisericii negre din Brașov. Zilele acestea se va începe restaurarea Bisericii negre de sub poalele Tâmpel. Biserica s'a zidit mai întâi în 1385. Când sultanul Murad II. a cuprins și ars Brașovul, flăcările au distrus și biserica. Clădită a doua oară în stil gotic, a fost vizitată și de Ioan Huniade și de fiul său, regele Matei. — Pentru renovarea acestei clădiri, care are un trecut de 500 de ani, guvernul contribuie o sumă de 300 de mii coroane.

O nouă expediție polară. Din Cristiania se vestește, ca societatea geografică națională americană a dăruit lui Roald *Amundsen* douăzeci mii de dolari pentru o nouă expediție polară. Guvernul statelor unite a dat voe ca vasul *Fram* să treacă prin canalul Panama ca cea dintâi corabie, care se împărtașește de onoarea aceasta.

Testamentul politic al regelui George. Din Atena se scrie, că regele răposat al Greciei a lăsat un testament politic, care este scris în limba daneză. Regele Constantin II va traduce în limba grecească, și apoi se va publica în monitorul oficial.

Icoană făcătoare de minuni. În orașul Poțaiiev dela frontiera galițiană rusească se află o icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului. Conform unui decret al țarului Nicolae I., icoana în timpuri amenințătoare de războiu este adusă în interiorul țării. La începutul crizei actuale icoana a fost transportată la Petersburg. Acum, când s'ovnorurile de războiu european au mai încetat, era vorbă ca icoana pomenită să fie trimisă îndărăt la Poțaiiev; însă metropolitul din Petersburg a dat ordin, ca să rămâie și mai departe în capitala țării.

Târg în Sebeș. Târgul de vite în Sebeșul săseșc va fi în 21—23 Aprilie, iar târgul de mărfuri în 24 Aprilie n.

Un nou Rubens. O întâmplare hazlie cefim în gazete nemțești. Hermann *Grimm*, estetician german și distins critic, a făcut nu de mult o călătorie în Germania sudică. Sosind într'un sat bavarez, a intrat în vila unui bogat fabricant de bere. Odăile fabricantului gemeau sub greutatea așa numitelor „obiecte de artă”, care însă n'aveau nici o valoare decât în ochii proprietarului. Domnul casei, în sfârșit, arată criticului comoara cea mai prețioasă a colecțiunii: un tablou de Rubens. — „Ei, ce crezi? e admirabil! Așa-i?” — Grimm tăcea; dar în urma rugării stăruitoare a declarat: — „Să ierțai, nu este lucrarea lui Rubens!” — Fabricantul l-a privit cu un fel de milă, zicând: „Te înșeli, die critic, te înșeli cu desăvârșire; deoarece în vara trecută însuși Rubens a fost aici în vila mea, și a zugrăvit cu mâna lui tabloul ce-l vezi!”

Impotriva pedepsei cu moarte. Președintele republicii franceze, Poincaré, când era avocat, s'a pronunțat adeseori contra pedepsei cu moarte. Decând se găsește în fruntea statului, se și folosește de dreptul grațierii, și a scăpat dela moarte până acum pe doi criminali trimiși la gilotină de curțile cu jurați. Avocații bandiților automobiliști au apelat asemenea la Poincaré în interesul clienților osândiți la moarte; bandiții însă n'au voit să subscrie rugarea de grațiere.

Avis. Pentru liniștirea acționarilor dela proiectatul institut de credit și economii „*Goronul*” din Aiud, ne ținem de datorință a aduce la cunoștință publică, că direcțiunea în ședința din 3 I. c., a decis grabnica înregistrare a firmei. Motivul pentru care nu s'a înregistrat firma mai curând, a fost criza financiară și încercăturile internaționale. *Direcțiunea.*

Concurs aviatic. Din 15 până în 22 Iunie se va ține în Viena un mare concurs aviatic, la care se vor distribui premii în sumă totală de 120.000 coroane. Un premiu de 100.000 coroane se va da pentru scopurile unui sbor în circuit, care va atinge și Budapesta.

Târg de oi în Sibiu. Ministrul de comerț a dat permisiunea ca târgul de oi ce se ține de obicei în 26—28 Aprilie în orașul nostru, să se poată ține în anul curent la 18—21 Aprilie n.

Nu vă jucați cu benzina. Un servitor dintr'un sat aproape de Alba regală a aruncat un chibrit aprins într'un butoi gol de benzină, ce se afla în mijlocul curții. Se vede că a mai rămas ceva benzină pe fundul butoiului, căci în clipa următoare s'a produs o detonatură uriașă. Boli înjugați la un car din apropiere au fost izbiți la pământ; ear servitorul, trântit la perete, s'a ales cu brațele rupte și cu un picior frânt. Rănit de moarte l-au dus la spital.

Recordul unui subcolonel. Din aerodromul dela Fischamend, de lângă Viena, s'a ridicat Joi dimineața pe un biplan subcolonelul *Ujelatz* cu șoferul său Novac. Timpul nu era tocmai favorabil, de aceea aeroplanul s'a ridicat la o înălțime de 1300 de metri. Aci, într'un strat de aer mai liniștit, și-a luat sborul spre Ungaria, către Neusatz. La orele 9 și 2 minute s'a coborât fără nici un incident pe câmpul aviatic din orașul acesta. Intreg drumul, făcut în trei ceasuri, este de 410 kilometri. A sburat va să zică cu o regejune de 133 kilometri pe oră. Înainte de a pleca dela Fischamend, subcolonelul *Ujelatz* înștiințase prin o telegramă pe comandantul dela Neusatz despre sborul ce avea să întreprindă; aviatorul însă a sosit mai de grabă în orașul amintit, decât telegrama ce o dase. Aparatul, cu ajutorul cărui s'a făcut călătoria, este un biplan sistemul Lohner-Etrich.

AMVONUL.**Predică despre pocăință,**

rostită cu ocazia mărturisirii elevilor seminariali de preotul Aurel Popoviciu.

Pocăinți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor.
Mat. cap. 3 v. 2.

Iubiți elevi! Cu cuvintele celui mai mare dintre proroci, cu cuvintele aceluia, care din pantecele maicii sale a fost urșit a fi mare înaintea lui Dumnezeu, cu cuvintele pe cari le-a rostit „*ingerul în trup*”, înaintemergătorul și Botezătorul Ioan mulțime, care însetată după lumină și adevăr s'a adunat din toate cele patru vânturi ale Palestinei în pustia de pe malurile Iordanului cu apele sfințite, cu cuvintele: „*pocăinți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor*”, voi să mă adresez și eu vouă acum, când în aceste zile de curățire trupeză și sufletească, conform obiceiului bun apucat dela strămoși, veniți la mine, ca să vă mărturisiti păcatele voastre și prin mine — organul slab — să luați deslegare pentru ele dela prea milostivul Dumnezeu. Marele praznic al Invierii Domnului ne bate la ușe, iubiți elevi, și pentru ca să-l puteți prăzni și voi cu cuviință și cu vrednicie creștinească, după cum o făceau aceasta creștinii vremilor apuse și și părinții noștri, e neapărat de lipsă, ca prin botezul pocăinței să vă spălați sufletele de toată necurăția, de tot păcatul, pe care l-ați săvârșit, fie din nepriceperea minții, fie din îndemnul celui mai mare dușman al mântuirii noastre, care este diavolul.

În cursul acestor zile de curățire și înfrânare pentru oameni, nici firea necuvântătoare n'a rămas nepăsătoare, ci și ea cuprinsă parecă de fiorul bucuriei mari pe care ne-o păstrează nouă sfințele sărbători ale scularii din morți a Mântuitorului nostru Isus, s'a trezit la o nouă viață, s'a înouit pe deantregul.

Pământul s'a desbrăcat de jocul său alb de zăpadă, și asemenea unui copil răsfățat și-a deschis sinul razelor dătătoare de viață și de lumină a soarelui primăvăratec. Pe fața pământului desghețat s'a întins acum un covor de verdeață țesut din cele mai variate plante și flori, cari își imprăștie în văzduhul limpede mireazma mirosului lor îmbătorit. Arborii și pomii grădinilor și-au împodobit din nou ramurile bătute de viscolile iernii cu muguri și ici-colea cu frunze proaspete, în desigur cărora se vor ascunde ciripind imne de preamărire lui Dumnezeu, stoluri de păsărele dela cele mai simple până la cele din cel mai ales neam. Cu un cuvânt firea întreagă s'a trezit la o nouă viață și s'a înouit.

Asemenea fapturii necuvântătoare și noi oamenii trebuie să ne desbrăcăm de haina cea veche a păcatului și să ne îmbrăcăm în cea nouă a virtuții și a curățeniei, și aceasta mai ales acum când stăm în pragul aceluia praznic mare al creștinătății, care a adus mântuire întregii lumi. Spre acest scop avem cel mai bun mijloc în sfânta taină a mărturisirii păcatelor și a pocăinței, în a cărei apă curățitoare dacă ne spălăm, ne vindecăm de toată rana trupeză și sufletească cauzată prin păcat, ne curățim de toată întinăciunea, care ne pătează însușirile bune.

Altă dată v'am arătat ce este taina pocăinței și a sfinței împărțășiri și v'am arătat și însemnătatea lor pentru oameni din punct de vedere dogmatic și moral. De data asta îmi voi da silință cu nepretențioasele-mi puteri să vă arăt, că pocăința nu-mai atunci e desăvârșită, dacă e sinceră și severă, și că cu cât e mai severă pocăința ce ni-o impunem după mărturisirea păcatelor, cu atât e mai mare bucuria, care ni se sălășluște în suflete după pocăință. Vă rog să mă ascultați cu luare aminte!

Iubiți tineri! Într'una din omiliile sale, Sfântul Augustin zice, că prin mărturisirea păcatelor, prin sfânta taină a pocăinței, omul nu face altceva, decât însuși se acuză pe sine în fața tribunalului sufletului său (om. 30). În acest proces omul e acuzatorul, acuzatul și judecătorul într'o persoană. Cu iscusința celor versați în litera și spiritul legii, își descopere toate tainele sufletului său, toate faptele prin cari a călcat legea lui Dumnezeu, scriș și nescrisă, aduce dovezi nerăsturnabile pentru ele, ca apoi cuprându-le bine greutatea tot el să-și rostiească sentința de care prin faptele sale s'a făcut vrednic. E încontestabil, că prin aceasta procedură omul își revendică sieși un drept al lui Dumnezeu, dar nu-i mai puțin adevărat, că acest drept Dumnezeu în parte l-a și dat omului de fapt atunci când a zis: „Mărturisiti-vă unul altuia păcatele... ca să vă vindecați”. (Ep. Sf. Iacob, cap. 5 v. 16).

Zic în parte, căci cu aceea, că omul înaintea tribunalului sufletului său își descopere păcatele, le cântărește greutatea, le judecă și pentru ele își aplică pedeapsa pe care o socotește mai nimerită, procesul de

încriminare pe care și-l face omul încă nu s'a terminat, ci în el la judecata cea din urmă și Dumnezeu își va spune cuvântul său hotărât, drept și nepărtinitor. Și fiindcă acest cuvânt al lui Dumnezeu va fi de o dreptate și asprime absolută, e de lipsă ca și noi prin cea mai severă și nelendurată penitență să ne pedepsim pentru păcatele săvârșite în această lume, ca sentința pe care ne-o aplicăm să nu fie nimicită, ci ridicată oareși cum la valoarea de drept, sau aprobată de Dumnezeu atunci când va veni să judece lumea. „De ne-am fi judecat pe noi singuri, nu ne-am fi osândit” — zice sfântul apostol Pavel în epistola sa către Corintheni (cap. 11 v. 31), iar părinții bisericiei din toate timpurile laudă penitența severă nu numai ca pe un mijloc, care ne dă posibilitatea a ne înfățișa înaintea lui Dumnezeu ca unii cari suntem, și prin urmare nu mai avem lipsă să fim judecați, ci și ca pe un mijloc, prin care deadeptul ne putem subtrage de sub dreptul de a ne judeca al lui Dumnezeu. (Va urma).

Viață socială.

Teatru în Crăciunelul de sus. Tinerimea română, cu concursul binevoitor al inteligenței din Crăciunelul de sus și jur, va aranja o producțiune declamatorie-teatrală urmată de joc, în școala gr. ort., sau în pavilionul „Mori” din Crăciunelul-de-sus, la 28 Aprilie st. n. 1913 (a doua zi de Paști). Inceputul la 7^{1/2} ore seara.

Concert în Alba-Iulia. Concert împreunat cu producțiune teatrală va aranja corul mănăstirii române din Alba-Iulia (Gyulafehérvár), *Luni, în 28 Aprilie st. n. 1913*, (a doua zi de Paști), în sala cea mare a redutei orășenești, sub conducerea d-lui învățător Mihail Hurducaci. Inceputul precis la 8 ore seara.

Petrecere în Mediaș. Corul bis. gr.-or. rom. din Mediaș va da o producțiune corală teatrală urmată de joc Luni, în 28 Aprilie st. n. 1913 (a 2-a zi de Paști) în sala cea mare a hotelului „Traube” din Mediaș. Inceputul precis la 8 ore seara.

Poșta redacției.

D-lui B. Zacharia, paroh Ludșor. Cele mai bune informațiuni și le poate da părintele Vlad din Mag. Adreseazăte lui, în Mág, poșta: Szelistye.

Cărți și reviste.

Cosinzeana. A apărut revista literară ilustrată săptămânală „*Cosinzeana*” Nr. 15 din 1913, cu următorul cuprins: Adrian Corbul: Educația fizică, artic. I. U. Soricu: Sonet, poezie. Lepau — T. Murășan: Negură, poezie. Marcel Prevost — Gh. Brănescu: Celalalt, nuvelă, trad. Nichifor Crainic: Sfat, poezie, D. N.: Cronică documentară: Primejdia chițeanului. Lázár-Ciura: Floarea Betuliei, roman. Flori de-o zi: L. C.: Moda. R. M.: „Aripa Morții”. Câte femei trăesc pe pământ? 60.000 dolari... Cărți primite la redacție, scrisori dela redacție, ilustrații. Abonamentul e 12 coroane la an. Intre abonați cari își plătesc abonamentul înainte pe un an întreg, se sortează la sfârșitul anului 25 biblioteci à 10 cor.

Luceafărul, revistă pentru literatură, artă și știință, N. 7, 1913 a apărut cu următorul cuprins bogat și variat: G. Pădure: Contra legii Apponyi. Octavian Goga: Agonie (poezie). I. Agărbiceanu: Chin. Al. Emil Lăzărescu: Transilvania (poezie). Ioan Iosif Schiopul: Românii din America. Maria Cuntan: Foi în vânt (poezie). I. Agărbiceanu: Arhanghelii (roman). Dări de seamă: Dr. I. Mateiu: Dr. Silviu Dragomir: Contribuții privitoare la relațiile bisericii românești cu Rusia în veacul al XVII-lea. Cronică: Ioan Brad: Un public: Dobra-Sasca. * *: Telegrafonul. Ioan Georgescu: Centenarul eliberării germane. — Jubileul poetului Teodor Körner. Insemnări: Zecă ani de activitate politică. Politica externă a României. Invățăminte din războiul balcanic. Ofensiva națională. Cultura maghiară. „Românismul”. † Cerna. † Gheorghe Gr. Cantacuzino. Spicuri... Ilustrațiuni: Biserica română gr.-ort. din Youngstown. Biserica română gr.-cat. din Aurora. Casa parohială gr.-cat. română din Cleveland. Doi preoți români la Niagara. Brutar român (Cleveland). Redacția ziarului „America” (Cleveland), casa proprie. Redacția ziarului „Românul” (Cleveland) casa proprie. O stradă locuită de Români în Youngstown. O farmacie în Youngstown. Primul emigrant român: Louis Hugo (Șt. Proca din Râșnov).

Nr. 310/1913.

(81) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh de clasa I din **Poiana Sărată** (Sosmezó) devenit vacant prin moartea parohului Ioan G. Oltean, se eșerie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Concurenții vor avea a-și înainta rugărea însoțită de documentele recerute subscrisului oficiu protopresbiteral în Bereczk comitatul Háromszék în termenul prefăpt, având a se prezenta poporului în biserică, cu prealabila încuviințare a protopresbiterului în vre-o Duminică s'au sărbătoare spre a cânta, predica, eventual liturghii.

Se observă că cel ales va avea a da jumătate din venitele parohiei, văduvei rămase până aproape de Nașterea Dlui anul acesta.

Brețcu, 11 Martie 1913.

În conțelegere cu comitetul parohial, Oficiul protopresbiteral rom. gr. or. Treiscaune.

Constantin Dimian
protopop.

Nr. 290/1913.

(88) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei de clasa II a **Ațintiș**, în senzul înaltei rezoluțiuni conzistoriale Nr. 2101 Bis. 1913, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post, care este a se ocupa definitiv la 1 Iulie 1913, sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preotești dela stat, și anume în suma de 1600 coroane.

Reflectanții își vor așterne rugățile lor concursuale, instruite conform normelor din vigoare, în termenul indicat, la acest oficiu, și sunt poștiți a se prezenta în parohie, — pe lângă observarea dispozițiilor regulamentare, — spre a celebra, cânta și face cunoștință cu poporul.

Turda, 18 Martie 1913.

Oficiul protopresbiteral, în conțelegere cu comitetul parohial concertent.

Jovian Murășianu
protopop.

Săpunul Steckenpferd din lapte de crin

de Bergmann și Comp. Tetschen a/Elbe

rămâne și va fi neîntrecut în efectul său contra lăntițelor, precum și indispensabil pentru îngrijirea rațională a frumuseții și pielei, ce prin scrisorile de mulțumită zilnic intrate necondiționat se confirmă, à 80 de bani bucată se află în farmacia, drogherii și parfumerii etc. Asemenea e minunat aprobată Crema de crin a lui Bergmann „Manera“ pentru susținerea fragedă și albă a mânilor de dame, în tuburi à 70 fil. se află pretutindeni. (48) 9-40

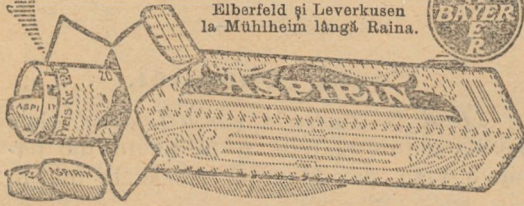
Aspirin-Tabletten

(cunoscutul mijloc alinător de dureri).

Ca să fii sigur și să primești aspirin veritabil, trebuie să o ceri în forme de Tablete de Aspirin. Aceste se pot cumpăra în pachetare originală à 20 tablete à 0,5 gr. cu K 120 tubul. Fiecare tableta poartă timbra Aspirin.

Fabrica de colorii (mai înainte) Fried. Bayer & Comp.

Elberfeld și Leverkusen la Mülheim lângă Raina.

(1) (413) 6-6

Mâncări de post!!!

La băcănia N. ONIȚIU, Sibiuu.

Ofer onoratului public român din loc și jur cele mai alese mâncări pentru postul sfințelor Paști:

Pești marinați în diferite gusturi, heringi baltici și marinați, ruși (museani) și anguilă marinată, icre roșii excelente de Odessa, icre negre, sardine sardele, păstravi de mare, masline mărunte și mari, halva și rahat de Constantinopol, unt de lemn francez și oleu de în curat, țuică veritabilă, rum de Jamaica în 8 calități, ceaiu rusesc de Popoff în 15 calități, prăjituri pentru ceaiu, unsoare de nucă (Cocus), precum și alți articoli de branșa colonialilor și de ale băcăniei în sortiment bogat.

Toate apele minerale cunoscute, în special „Apa de Căciulata“, precum și apa „Hebe“ de Sângeorgiu-român toate în calitate excelentă și proaspete cu prețuri moderate.

(73) 11-

Mare ocaziune de Sfintele Paști

la

Vasilie Ban,

mare magazin de ghete la „Cisma mare roșie“

strada Ocenei Nr. 7 SIBIIU strada Ocenei Nr. 7

cu prețuri ieftine.

Prețurile:

Ghete de copii Chevreaux și Box ori Kaly, Nr. 20-25 = K 3-4	
Ghete de copii " " " " " " 26-28 = " 4-5	
Ghete de copii " " " " " " 29-34 = " 5-7	
Ghete de băieți " " " " " " 35-39 = " 7-9	
Ghete jum. p. dame " " " " " " " " " " " " 4-14	
Ghete înalte p. dame " " " " " " " " " " " " 8-14	
Ghete de lucru p. bărbați, exec. dur. de Kaly ori wichs " " " " " " " " " " " " 7-	
Ghete cu țug ori șirete p. bărbați în Chevreaux ori box " " " " " " " " " " " " 9-50	
Ghete cu nasturi ori Ideal p. bărb. " " " " " " " " " " " " 10-	
Ghete de ale lui Kobrak " " " " " " " " " " " " 14-	
Ghete Oslaria " " " " " " " " " " " " 12-	
Ghete americane " " " " " " " " " " " " 13-	
Ghete veritabile americane, cu șirete ori nasturi " " " " " " " " " " " " 16-	
Ghete de piele de Antilope p. bărb. în toate colorile " " " " " " " " " " " " 20-	

Mare asortiment în

cisme pentru copii și bărbați.

Gamașe

dela 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu e: câștig puțin — și învârtire mare!

În zile de sărbătoare și Duminicile am înainte de ameazi până la 10 oare deschis. (89) 2-

(2) 19 -

Am onoare a înștiința onoratul public, că din 15 Martie a. c. voi pune în circulațiune o bere nouă sub marca

„Siebenbürger Urbräu“

(Vechea bere transilvană)

care poate concura cu oricare bere externă și corespunde gustului cel mai distins.

Se află de vânzare în toate birturile și prăvăliile unde se vor vedea placatele mele cu inscripția: „**Siebenbürger Urbräu**“.

Cu stimă: **Rudolf Habermann**
proprietarul fabricii de bere,
Sibiuu — Nagyszeben.

(71) 13-20

Siebenbürger
Urbräu

Siebenbürger
Urbräu

GHETELE TURUL

sunt și rămân prin permanentă progresare la cel mai înalt nivel.

Fabrica de ghete TURUL societate pe acții
e cea mai mare fabrică de ghete a monarhiei.

Se vând în SIBIIU

Strada Cisnădiei Nr. 20.

(86) 3-10

Vă recomandăm special:

Ghete pentru Dame din Chevreaux 7-80

Ghete pentru Dame cu șirete din Chevreaux 9-50

Ghete pentru Domni cu șirete din Box 10-

Ghete pentru Domni cu șirete din Chevreaux 11-

20,000 păr. producțiune săptămânală.

Cataloguri gratis și franco.

130 locuri de vânzare în țară și străinătate.

